

**miljøpartiet
de grønne**

**VALGPROGRAM FOR
MILJØPARTIET DE GRØNNE
VESTVÅGØY**

INNHold

TENK NYTT - STEM NYTT	3
ET GRØNT VESTVÅGØY	3
BARN OG SKOLE	5
ELDRE	6
UNGDOM	7
HELSE	9
IDRETT	10
KULTUR	12
KOMMUNESTRUKTUR	13
DISTRIKTENE OG BYGDEUTVIKLING	14
LEKNES	15
KOMMUNEGRØNT OG ENERGIPOLITIKK	17
AVFALL OG RESSURSER	18
SAMFERDSEL	19
NÆRINGER	21
FISKERI OG HAVBRUK	22
JORDBRUK	24
HVERDAG	25

TENK NYTT – STEM GRØNT

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse.

Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser, er en forutsetning for å nå målet.

ET GRØNT VESTVÅGØY

Grønn politikk er basert på solidaritet med alle som lever i dag, med natur, dyr og framtidige generasjoner. Dagens politikk fører til økende global ulikhet, noe som igjen fører til økt ustabilitet, ufred og nød. Samtidig baserer dagens velstand seg på utarming av naturressurser, forurensing, utrydding av dyrearter og annet biologisk mangfold. Framtidige generasjoner må bære omkostningen. De Grønne legger vekt på enkeltmenneskets frihet, og vi er opptatt av at vår frihet ikke skal krenke andres rett til frihet og verdighet.

Miljøpartiet De Grønne bygger politikken på at vi som lever i dag, på en god måte skal forvalte livsgrunnlaget for de som kommer etter oss. Vi erkjenner at klodens ressurser og økosystem er begrenset, og at vårt samfunn ikke har rett til å ta for seg uforholdsmessig av disse.

Vår tids store utfordring er klimaendringene. Bruk av fossil energi har endret atmosfærens balanse, og det haster med å utvikle alternativer. I Nordland har vi god tilgang på ren energi, men bruker fortsatt fossil energi blant annet til transport. I tillegg har vi et veldig høyt forbruk av varer som er produsert med fossil energi i andre land.

I Vestvågøy slipper vi ut mange ganger mer CO₂ enn kloden tåler, per person. Vårt samfunn må bli mer klimasmart, og da kan vi ikke lengre prioritere vei og privat forbruk, foran ferger og

miljøteknologi.

Grønn politikk handler om å være omstillingsvillig. Vi må gjøre noen vanskelige valg i dag, for å få det bedre i morgen. For Vestvågøys del handler det blant annet om å prioritere infrastruktur for elbil, sykkel og ferger. Det handler om å skjerpe reglene for oppdrett, og belønne de som går foran ved å satse på lukkede anlegg. Det handler om å utvikle nye, renere former for energi, i stedet for å åpne stadig flere oljefelt.

Miljøpartiet De Grønne ønsker at det skal være balanse mellom det private og det offentlige, mellom by og bygd, mellom rik og fattig. Vi har tillit til den særnorske økonomien, som fordeler goder og samtidig belønner nyskapning og det private initiativ. Vi ser mange fordeler med private løsninger, men er skeptiske til full kommersialisering av offentlige tjenester. De Grønne vil bruke markedet der det fungerer best og offentlige løsninger der det fungerer best. Vi kan i partipolitikken samarbeide både til høyre og venstre, men vil forsvare velferdsstaten.

Grønn politikk er et alternativ til den grå politikken de store partiene fører. Hvert år jernbanen fra Fauske og nordover utsettes og ferger legges ned, er ett ekstra år med titusener av trailere på veiene. Hvert år det ikke settes krav til oppdrettsnæringen, kommer villaksen nærmere utryddelse.

Miljøproblemer kjenner ingen landegrenser. Som medlem av European Greens og Global Greens kjemper vi for klima, miljø og en mer rettferdig verdensorden. Våre representanter i ommunestyre, fylkesting, på Stortinget og i parlamenter og regjeringer i en lang rekke land er en del av en voksende internasjonal bevegelse som setter vår tids viktigste spørsmål i sentrum.

Det grønne skiftet er i gang og De Grønne opplever økt interesse og oppslutning. Også på Vestvågøy vil dette merkes framover. Fossil energi må fases ut til fordel for fornybare energikilder, smarte strømnettverk må utnyttes for at strøm effektivt skal fordeles. Infrastruktur, byer og tettsteder må rette seg inn mot fornybarsamfunnet, vi må bli mindre bilbaserte og finne tilbake til en menneskelig skala.

I slike tider trengs et gjennomført grønt parti som er skjerpet på omstillingens betydning, og som har øye for alle miljømessige og menneskelige sider ved vår tids viktigste politiske utfordring.

BARN OG SKOLE

Miljøpartiet De Grønne vil jobbe for at barn og unge i Vestvågøy får et sunt og godt forhold til de fantastiske omgivelsene vi har rundt oss. De skal kunne vokse opp i trygge, spennende omgivelser og lære seg å bruke og behandle naturen. Å være ute gir mer tilfredse og glade unger! Det vil også være med på å utvikle hele barnet.

Barn lærer best når de får være i aktivitet og bruke hele kroppen. For at elevene skal prestere best mulig i skolen må elevene ses på som en helhet. Kultur er en viktig del av dette. Det gjør undervisningen mer kreativ og spennende.

Vi ønsker å støtte både store og små skoler som innbyggerne selv vil beholde. Vi vil at skolen skal styrke demokratiet ved at elevene, foreldrene og personalet skal ha medbestemmelse over egen skole. Dette vil også styrke lokalsamfunnet. Barn i barnehagen og i grunnskolen må ha mulighet til å produsere sin egen økologiske frukt og grønnsaker. Et varmt måltid for dag basert på gode økologiske råvarer for både barn i barnehage og skole bør innføres.

Vi vil at alle som har behov og som ønsker barnehageplass skal få det. Det må også være rom for både hel- og deltidsplasser. Miljøpartiet De Grønne ønsker at barn i barnehage og skole får større mulighet til kontakt med voksne og eldre gjennom samarbeidsprosjekter med andre institusjoner i kommunen.

Valgfriheten er viktig for oss. Foreldre som har barn og velger å ikke bruke barnehage, må ha tilbud der både voksne og barn kan møtes og være sosiale.

- Være med på å legge til rette slik at det blir mest mulig utetid for barna i barnehagen
- Støtte drift slik at barn i barnehage og småskole kan dyrke egne frukter og grønnsaker, samt samarbeide med nærliggende gårdsbruk. Gjerne økologisk mat.
- Innføre "Grønt Flagg" i alle offentlige skoler og barnehager, en ordning som omfatter både miljøopplæring og miljøsertifisering.
- Støtte drift av både små og store skoler som innbyggerne vil beholde.
- Gi et godt og likt svømmetilbud til alle kommunens skoler.
- Mer valgfag og fysisk aktivitet i skolen, og en praktisk tilnærming til alle skolens fag.
- Mer kultur i skole og barnehage.
- Oppmuntre undervisningstilbudet til Lofoten Avfallsselskap (LAS).
- Finne møteplasser for foreldre og barn som ikke bruker barnehager.
- Kommunen bør innføre kontantstøtte for toåringer.

- Respektere lærernes fagkompetanse, og gi betydelig frihet til å la lokale ideer for undervisning blomstre.
- Redusere krav til rapportering som ikke fører til mer læring.

ELDRE

Vi i Miljøpartiet De Grønne vil at folk skal ha et godt, meningsfylt og mest mulig fritt liv - også når man blir eldre og har behov for hjelp. Vi vil ha mer menneskelighet inn i eldreomsorgen. At det blir levelig, ikke bare overleving.

Det er viktig at de eldre får mulighet til å påvirke sin egen hverdag. Ansatte i eldreomsorgen må ha tid nok til å gjøre alt de skal, og samtidig til å prate med beboerne. At de eldre får brukt mer av ressursene sine gir bedre livskvalitet.

Beboernes ønsker og behov skal være rettesnoren for arbeidet, ikke et system eller oppsatt plan. Lotte sykehjem i København er et forbilde for oss. Sykehjemmet er internasjonalt kjent for sine gode resultater. Beboerne her lever dobbelt så lenge som beboere på andre sykehjem i Danmark. Også de ansatte trives, sykefraværet her har gått ned fra 15% til 0,8%! Beboere legger seg når de er trøtte og står opp når de vil. Sovemedisiner og overdreven medisinbruk blir unødvendig. Verdighet og respekt er nøkkelord. Her brukes ikke bleier, beboerne følges til toalett ved behov. Kjøkkenet er åpent hele døgnet, slik at beboerne kan gå og ta seg mat når de trenger, og selv velge hva de vil spise.

Barnehager og sykehjem kan samarbeide. Man kan oppmuntre til at frivillige kan besøke folk på sykehjem og i omsorgsboliger. Dette kan for eksempel være andre eldre, og mennesker utenfor det ordinære arbeidslivet. Sørge for at de eldre får være sosiale og ha noen å prate med.

Vi må ikke glemme eldre som ikke har behov for hjelp. Aktive eldre holder seg friske lengre, og også her er det sosiale viktig. Møtesteder med andre eldre, yngre voksne og barn for eksempel gjennom kultur, bygdelag og dugnad. At eldre kan være frivillige assistenter i barnehage, lese og fortelle om livet før i tiden, vil gi en kontakt mellom generasjoner vi har for lite av i dag.

- Livskvalitet og trivsel, mulighet til å bestemme over eget liv. Levelig, ikke bare overlevelig.
- Mer valgfrihet, mulighet til å påvirke egen hverdag.

- Vi vil ikke ha eldrepleie ut på anbud, men vi støtter ideelle organisasjoner og non-profit-detakelse i eldreomsorgen.
- God, næringsrik og økologisk mat.
- Mer interaksjon på tvers av generasjoner. Barnehage og kulturtiltak kan gi møteplass.
- Frivillige som kan besøke folk på sykehjem og i omsorgsboliger oppmuntres og tilrettelegges for
- Bidra til utvikling av boformer som danner rammer for fellesskap og mangfold, for eksempel ved å bygge i tilknytning til kafe, bibliotek og andre arenaer for aktiviteter og arrangementer.
- Sikre økt grunnbemanning og tverrfaglige tilbud ved ulike omsorgstiltak, så de eldre sikres stabilitet og trygghet, uten stadige utskiftninger i personalet.
- At personalet gis mulighet til utvidet stillingsprosent, og bedre lønnsforhold, tilpasset etter og videreutdanning. Omsorgsarbeid må oppvurderes.
- Pårørende må gis bedre mulighet til permisjon og omsorgslønn for å ta seg av sine nærmeste.
- En eldreomsorg hvor fokus er på trygghet og omsorg, aktivitet og tilstrekkelig tidsbruk.
- Den kulturelle spaserstokken skal videreføres.

UNGDOM

Miljøpartiet De Grønne vil ta ungdom på alvor.

Det er sunt for kropp og sjel å komme seg ut i naturen, og å lære å bruke den på en god måte. Idrett er det også viktig å ha et godt og variert tilbud på. Det er sosialt, forbygger sykdommer, gir erfaring i organisasjonsarbeid, og er en flott måte å få til inkludering og integrering.

Andre aktiviteter gir et tilbud til ungdom som lett kan falle utenfor. Selv om det kanskje ikke virker helt i partiets ånd, kan nok motorsport være en av disse. Men det er helheten som teller, vi støtter alle tiltak som kan få ungdom aktivt med. Forurensningsproblemet knyttet til bilkjøring henger først og fremst sammen med pendling til jobb og butikker. Bilkjøring som folk driver med for gøy ser vi ikke som et problem. Så får vi samarbeide om at bevissthet for miljø blir en viktig del av ungdomsaktivitetene også.

Vi tror samfunnsengasjementet følger naturlig for ungdommen, når vi slipper dem til og tilbyr steder å være sammen. I dag foregår kontakten mye gjennom sosiale medier. Det er vanskelig for et parti som har "vokst opp" på Facebook å si at denne kontakten ikke er viktig. Men ingenting er bedre enn å møte mennesker. Ungdom i Leknes spesielt har for få steder som er sine, Lofotsenteret som møteplass er ikke holdbart. Vi vil ha steder der ungdom kan møte andre på sin egen alder, og la ungdom selv styre disse i så stor grad som mulig. Det blir også en viktig arena for integrering. Ungdom må også ha mye å si i videreføringen av Meieriet kultusenter.

Vi må også se seriøst på skole- og ungdomsbedrifter, og la gode ideer utvikle seg til forretninger, gjerne i samarbeid med næringshage eller lignende.

Miljøpartiet De Grønne ønsker en miljølinje på Vest-Lofoten videregående. Blant annet som start på utdanning av ingeniører innen grønn energi. Dette - ikke olje - er framtiden.

Fylkeslaget vårt har også denne linjen som en del av programmet sitt. Vi tror dette vil være en attraktiv utdanning, og vi vil trenge gode hybelordninger. En nettside for gratis annonsering er en start, og noe som trengs også i dagens situasjon.

- Ungdomsstyrt møtested, med fokus på integrering. Klubb eller kafe på Meieriet Kultursenter bør bli en realitet.
- Idé-kasse for kurs og arrangementer, på sikt arrangert og styrt av ungdom.
- Miljølinje på videregående.
- Støtte tilbud som aktiviserer ungdom, med miljøbevissthet i gjennomføring. Dette gjelder også idrett.
- Ta ungdomsbedrifter på alvor, og la gode ideer utvikles videre i næringspark.
- Internett-side for gratis annonsering etter hybel.
- Ungdomsrådet bør inkludere representanter utenfra partipolitikken, for å fange opp et bredere engasjement.

HELSE

Miljøpartiet De Grønne sitt viktigste bidrag til helsepolitikk er forebygging i videste forstand. En rekke helseproblemer henger sammen med usunn mat og miljø, og manglende fysisk aktivitet.

Sunn mat må bli mer tilgjengelig. Økologisk mat er giftfri og har gjerne flere næringsstoffer. Vi vil at kommunen skal bruke mer økomat i kantiner o.l., og ellers også øke folks bevissthet om dette.

Stillesitting og passiv livsførsel er utbredt. Men mennesker er ikke laget for et passivt liv, og det fører med seg fysiske og mentale plager. Vi har utrolige friluftsmuligheter og varierte idretts- og aktivitetstilbud her i Lofoten. Samfunns- og arbeidslivet bør være med å legge til rette for at folk kan benytte seg av dem.

Motstanden mot et dårligere fødetilbud er felles for alle partiene på øya. Lofoten sykehus må ha et godt generelt og akutt tilbud, noe annet mener vi ikke er forsvarlig. Det som krever uvanlig spesialistkompetanse er fornuftig å sentralisere. Et godt sykehusstilbud betyr trygghet og stabilitet for innbyggerne, og er viktig for at folk skal ønske å bosette seg her.

Samhandling er viktig. Vi vil styrke samarbeidet mellom somatisk og psykiatrisk medisin, og mellom etablert og supplerende medisin. Likevel må vi se tilfeller individuelt. Selv om for eksempel rus og psykiatri ofte kan løses ved samhandling, betyr det ikke at det er slik i alle tilfeller.

Miljøpartiet De Grønne ser rusavhengighet primært som et helseproblem, som må behandles som det. Uansett om rusmiddelet er lovlig eller ikke. Innsats for å redusere skadevirkningene av misbruk, enten det dreier seg om tobakk, alkohol, medisin eller narkotika, må baseres på saklig informasjon og profesjonell og medmenneskelig behandling.

Folk som har rusproblemer er like forskjellige som folk ellers, og har forskjellige behov.

Selvhjelpsgrupper som Anonyme Alkoholikere viser seg å være nyttig. Oppfølging og ettervern er en viktig del av prosessen.

- Forebygging gir færre tilfeller å behandle.
- Sunt kosthold. Mer økologisk mat i kommunal sammenheng.
- Fysisk aktivitet er nødvendig, og naturlig for oss.
- Arbeidet for et godt fødetilbud er en tverrpolitisk sak.
- Ønsker godt generelt og akutt tilbud på sykehuset, spesialkompetanse sentraliseres.
- Helhetlig, individuell behandling av rusproblemer, og bedre ettervern.
- Støtte opp om leger som vil legge praksisen utenom regionsenteret Leknes, for å gi et

bedre tilbud til alle øyas innbyggere.

- Støtte opp om samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner

IDRETT

Breddeidrett ser vi på som svært viktig. Og da spesielt viktig er det å støtte idrett for barn og unge (dette er vi inne på i tema "Barn og Skole"). Vi vil være med på å trappe ned hall-leien som i dag betales til kommunen.

- Redusere hall-leien for idrett for barn og unge. Vi er for å få til en årlig nedtrapping.
- Vi skal ta hensyn til prioriteringene representative organer for idrett på øya gjør.
- Nybygg og oppgradering/oppussing av bygg må gjøres med hensyn til miljø og energisparing
- De aller mest brukte turstiene, som opp Offersøykammen, kan gjerne tilrettelegges for å unngå erosjon og ulykker i fjellet. Men vi ønsker ikke at det skal gå inflasjon i slike tiltak, og vil bevare turområdene så uberørte som mulig. Flerbruks helårsløype ved Borgvatnet er vi likeledes for, men vi ønsker ikke videreføring av dette innover Leknesmarka

KULTUR

Miljøpartiet De Grønne er også Kulturpartiet De Grønne. På samme måte som økologien alltid må tas hensyn til i politikken, er også kulturen et mål i seg selv som aldri kan reduseres til bare en post på kommunebudsjettet.

Setningen "kultur er viktig," er med andre ord et altfor svakt utgangspunkt for oss. Uten kultur var vi knapt mennesker, og det var ingen vits i å fortsette i vår daglige tralt.

Det innebærer at kultur er mye mer enn hva som høres fint ut fra offisielt hold. Et lokalt teater eller en kafe som arrangerer konserter, kan være vel så viktig som et kulturhus som tiltrekker seg store

navn utenfra.

Uansett har kultur en naturlig plass på kommunens budsjett. Kulturlivet skal leve fritt, men har ofte behov for økonomisk drahjelp. Offentlig støtte til kunst og kultur kan aldri bli 100 % rettferdig, likevel er det vår plikt og glede å bidra til at kulturen blomstrer.

I lengden får også de snusfornuftige tilbake ved å stimulere til et levende kulturliv som medfører økt bolyst og er med å opprettholde innbyggertallet. Den ikke-profesjonelle kulturen har stor verdi for lokalsamfunn. Samarbeid og møte mellom mennesker har stor verdi sosialt, for integrering og inkludering, og for møter mellom generasjoner. Det rike kulturlivet har vært og er med på å markedsføre Lofoten som et attraktivt reisemål og sted å bo.

Kunnskap om kulturhistorien gir identitet og styrker muligheten til å se bredde og ta gode valg for fremtiden. Barn og unges oppvekstskår styrkes gjennom et rikt kulturtilbud. Vi ser at større fokus på kultur i skolen gir bedre resultater også i fag som engelsk og matematikk.

Kunstnere som Scott Thoe og Pøbel & Dolk har med hell smykket ut bygg på øya. Denne formen for kunstnerisk medvirkning er vi entusiastiske for. Vi ønsker samarbeid med kunstmiljøer og – skoler om utsmykning av bygningsflater og om installasjoner i det offentlige rommet.

- Støtte opp om kulturskolen
- Lengre åpningstider på biblioteket
- Ha en styrket satsing på kulturminnevernet som for eksempel gammel kystkultur, fartøyvern, byggeskikk, landbrukstradisjoner, kulturlandskapet
- Ha sterkere satsing på og støtte til musikk, scenekunst, film, dans, billedkunst, håndverk/kunsthåndverk og breddeidrett.
- Initiere kommunale arbeidsstipend for profesjonelle kunst- og kulturaktører
- Ivareta kulturelt mangfold, både ved å innlemme nye landsmenn og sikre alle livssynssamfunn like vilkår.
- Støtte etableringen og drift av kulturnæringer.
- stille offentlige områder og lokaler til gunstig disposisjon for kulturer og festivaler i kommunen.
- Vi skal ta hensyn til prioriteringene representative organer for kultur på øya gjør.
- Samarbeide med kunstnere, kunstmiljøer og kunstskoler om utsmykking i det offentlige. En vegg for graffitti kunne vært et første skritt.
- Meieriet kultursenter skal fullføres. Vi ønsker en mer aktiv utforming av senteret fra befolkningen, og er ikke fremmed for å spare utgifter ved å ta folks dugnadsånd til hjelp.

INTEGRERING

Verden er blitt mindre. Folk av forskjellige nasjonaliteter har stadig mer med hverandre å gjøre. Utfordringen ligger i å få til en best mulig inngang til vårt samfunn, berikelsen ligger i nye ressurser, tanker og bekjentskaper.

Miljøpartiet De Grønne mener at vi skal ta imot de som kommer, og vise dem den gjestfriheten Lofoten er berømt for.

Integrering er viktig for at dette skal fungere på best mulig måte. Integrering betyr å “sosialisere inn i samfunnet”. Dette er ikke det samme som “å gjøre lik”. Innvandrere, uavhengig av hvilket land de ble født i, skal kunne bidra i samfunnet ut fra egen bakgrunn og kulturelle ståsted.

Gode ordninger for å lære om og bli kjent med sitt nye land er viktig. Lover og regler, rettigheter og plikter, samt god norskopplæring er essensielt. Opplysning om nærmiljøet, aktiviteter og tilbud - hvor man kan møtes – er også nødvendig. Slikt gir muligheter for aktiv deltakelse i samfunnet.

For å få til en god integrering i lokalsamfunnet er det viktig at innvandrere og lokale får muligheten til å bli kjent med hverandre. Gjennom å danne relasjoner seg i mellom blir fremmedfrykt gjort til skamme, og følelsen av “oss” og “dem” blir borte. Vi blir kjent med hverandre som medmennesker.

Vi mener mottak bør drives av offentlige eller nonprofit-foretak. Dersom de drives av private med økonomiske interesser, vil dette kunne gi seg utslag som går på bekostning av kvaliteten på mottaket.

- Møte hverandre som medmennesker.
- Offentlige eller nonprofit-baserte flyktningsmottak. Kommunen skal søke en aktiv rolle i å påse at asylmottakene fungerer etter human standard.
- Kommunen skal ta vår del av ansvaret for flyktninger fra Syria.
- Flyktningsmottak bør plasseres på tettstedene, slik at flyktninger uten bil og med få ressurser, kan møte andre mennesker og bli en del av lokalsamfunnet.
- Finne felles møteplasser, for eksempel gjennom idrett, kultur, dugnader og arrangementer.
- Vi har plass, ressurser og gjestfrihet her i Lofoten til nye innbyggere uansett hvor de kommer fra.
- Nok hjelp og støtte for å gjøre seg kjent med hvordan det norske samfunnet fungerer.

KOMMUNESTRUKTUR

Miljøpartiet De Grønne i Vestvågøy er ikke for kommunesammenslåing på de vilkår dagens regjering legger opp til. Vi mener lokaldemokratiet dessverre vil bli skadelidende dersom regjeringen får gjennom viljen sin.

Demokratiet virker i den grad folk som berøres av avgjørelser, også er med på å fatte avgjørelsene. Derfor ønsker vi en så sterk desentralisering av makt som mulig.

Kommunene er politiske enheter som styres av kommunepolitikere, valgt av befolkningen. En kommune kan ha så mange oppgaver som den rår over - men større oppgaver som kommunen ikke selv kan ta seg av, må løses på et høyere nivå. At det fins mange slike oppgaver som krever sterke fagmiljøer, betyr ikke at alle kommunens oppgaver må overtas av en større enhet (storkommunen). De fleste oppgaver kan løses nært.

Derfor er det viktig å opprettholde en politisk enhet som ikke blir større enn nødvendig. Denne minste enheten vil ikke stå i motsetning til større enheter når større oppgaver skal løses, enten disse større enhetene er regionråd, fylkeskommuner eller andre former for kommunale samarbeid.

Vi er på ingen måte mot enhver omorganisering av de offentlige etatene. Men slik regjeringen legger opp kommunereformen, har vi ingen garantier for at ikke et svekket lokaldemokrati blir resultatet. Dette vil vi motsette oss.

- Vestvågøy bør forbli egen kommune.
- Økt samarbeid med nabokommunene.
- Fagmiljøene i kommunene kan med fordel involvere hverandre, slik at disse miljøene blir større og såkalt ”robuste.”
- Ingen tvungen kommunesammenslåing noe sted.
- Respektere og forsvare Vågans beslutning om ikke å utrede kommunesammenslåing med resten av Lofoten.
- Samkommune er et alternativ til større kommuner, der de mindre kommunenes og lokaldemokratiet består.

DISTRIKTER OG BYGDEUTVIKLING

Miljøpartiet De Grønne vil ha levende distrikter. Vestvågøy er ikke, og skal ikke være, bare Leknes. Leknes er et av flere steder på øya, som alle utgjør lokalsamfunnet sammen. Mange av framtidens bedrifter, bosettinger og aktivitet vil foregå utenfor Leknes, på Ballstad, i Stamsund, på Bøstad, Eltoft og Vestresand.

Vi støtter utbygging av servicesentre i distriktene, som dekker de vanligste samfunnsoppgavene, slik at det i mindre grad blir nødvendig å dra til Leknes for å utføre disse. Det vil gjøre det mer praktisk å bo i bygdene, det blir mindre unødvendig transport og mindre handelslekkasje til Leknes, og enklere å drive forretninger lokalt.

Noe sentralisering kan være lønnsomt og nødvendig, det betyr ikke at mer sentralisering er bedre. Større kostnader til administrasjon, kø, venting og unødvendige reiser blir resultatet.

Dette er et gjennomgående syn hos oss som du vil finne igjen i vårt syn på skoler i distriktene og i større bilde på sykehus og lokal styring.

Vi mener grendelagene gjør en veldig viktig jobb, og vil støtte både eksisterende lag og opprettelse av nye der de ikke finnes eller er aktive. Lokaldemokrati er viktig for oss, og om lagene kan løse flere oppgaver vil folk kunne ha større innvirkning på sitt lokalmiljø. Vi tror at de som er nærmest der skoen trykker, er de som ofte vet best hva som bør gjøres. Grendelag og dugnader er viktig for lokalt engasjement, samhold - og vi tror også at det vil være en fin arena for integrering.

Vår oppgave blir å sørge for at miljø blir tatt hensyn til i bygdens egne prioriteringer, vi tror et sunt miljø også er i bygdens egen interesse.

For å opprettholde bygder trenger vi arbeidsplasser der. En mulighet er å satse på produksjon av grønn energi der dette egner seg. Vi ser også at det er et stort potensiale for økologisk turisme på bygdene (se også tema "Næringer"). Det er bygdene, ikke Leknes, som er det Lofoten de kommer for å oppleve. Finner vi måter å utvide sesongen på, er det mulig å holde drift i turistbaserte næringer. Kan høststormer være eksotiske for opplevelsesturister?

Vi går inn for ferge til Leknes, uten at vi dermed ønsker å legge ned Moskenesferga. De nye fergene går på metan, som produseres naturlig fra råtnende biologisk masse. Det blir produsert slik biometan i liten skala i landbruket i andre land. Vi tror dette kan bli en tilleggsnæring på bygda, og vil gjerne ha forsøk med slik produksjon.

- Støtte etablering av servicesentre i bygdene, der hverdagslige oppgaver kan utføres

- Styrke grendelag, og oppmuntre til etablering der de mangler
- Satsning på produksjon av grønn energi i bygdene
- Produksjon av biometan fra landbruket og havbruket
- Alternativt havbruk som tang og tare har framtida for seg
- Økoturisme kan gi flere arbeidsplasser
- Bevare strandsonen
- Beholde de lokale skolene, og støtte alle initiativ for å utvikle skoletilbudet
- Nyetableringer av matbutikker bør legges utenom Leknes
- Matjord skal ikke bygges ned

LEKNES

Leknes har en sjel som kan være vanskelig å få øye på iblant. Vi må se hva vi vil med byen, og styre etter det. Slik det er nå bærer det preg av ren tilfeldighet. Vi mener at et Leknes som står til øya er en hyggelig liten by med tydelig lokal profil.

Skal vi videre må vi utnytte det som er unikt. Leknes ligger med natur og vakre Lofotfjell rundt seg. Fra gammelt av var Leknes bøndernes møteplass, med meieriet samt slakteriet på Fygle. For oss er det naturlig å bygge videre på dette, for eksempel ved å oppfordre til bondens marked i byen, gårdsturisme og hagebruk.

Leknes lider av dårlig byplanlegging over tid. I dag ligger en bensinstasjon og bilbutikker midt i sentrum, mens Rema1000 vil etablere en ny storbutikk ved flyplassen utenfor bykjernen - i tillegg til den som allerede ligger vis-a-vis den videregående skolen. Dette er fullstendig bakvendt planlegging for en levende by. De store matbutikkene vil kvele sentrum og gjøre byen enda mer bilbasert. Et levende sentrum med mange nærbutikker og parkområder blir fjernere. God byplanlegging ville legge bilbaserte butikker utenfor bykjernen, og stimulere til et variert nærings- og byliv i sentrum.

Byer som fungerer på en menneskelig skala, setter grenser for seg selv og unngår å spre seg utover mer enn nødvendig. Svolvær regnes som en av landets mest attraktive steder, her setter naturen begrensninger for hvor mye byen kan breie seg. Leknes er ikke på samme måte begrenset av fjell og hav, derfor må politikerne være med og sette grensene. Miljøpartiet vil verne jordbruksområder samt det unike myrlandskapet i Bollemyra. Dette er god landbrukspolitikk,

naturvern og god byplanlegging i ett.

Vi mener at en gågate med lokale butikker kan skape nytt liv i Leknes. Leknes er nå en by for biler, en gågate vil være for mennesker. Og det er tross alt mennesker som vil bruke butikkene. Vi ser fra andre byer at gågater fører til mer - ikke mindre - handel og aktivitet, som samtidig vris i mer miljøvennlig retning. Vi vil også her begynne i det små, og bruke en liten del av byen. Så kan vi utvide senere, basert på erfaringene vi gjør oss. En mulighet er på stripa mellom Leknessenteret og Husfliden/Lofotposten.

Et samlet utsalgssted for lokale produkter vil være attraktivt for både øyfolk for å handle lokalt og ikke minst gi turister en god grunn for å besøke Leknes.

Med gågate trenger vi en endring i bilkulturen på Leknes, der man gjerne kjører fra butikk til butikk. Dette er ikke akkurat utbredt i andre byer. Det trengs en planlegging av klare og definerte parkeringsplasser, dette må være en viktig del av en byplan. En endring i bilkulturen der man parkerer fra seg bilen, bør føre til langt mindre tomgang enn i dag. Fortrinnsvis kan dette gjøres ved å bygge bort asfaltstriper til fordel for gågate, litt tettere bystrøk, parker og frie områder. Kunstverk, installasjoner, lekeplasser osv. kan også komme til. Vi mener det er unødvendig å gå omveien om parkeringsavgifter, som vi finner ukoselige.

- Planlegge mot en hyggelig liten by uten storbykompleks.
- Gjøre en liten del av byen om til gå- og handlegate, med senere utvidelse.
- Samlet utsalg av lokale produkt i Leknes gågate, servering av lokal mat ønskelig.
- Definerte parkeringsplasser.
- Mer grøntareal, grønne lunger, trær langs Storgata. Skaper trivelig miljø.
- Ikke åpne Leknessletta eller andre jordbruksområder for bygging.
- Ikke bygge ut Bollemyra.
- Menneskevennlig fortetting i Leknes sentrum, og satsing på småskala urban energiproduksjon som vertikale vindturbiner i bybildet.
- Bilbaserte forretninger og bensinstasjoner ut av sentrum.
- Torg gjerne der Statoil bensinstasjon ligger i dag.
- Ladestasjon for el-bil både ved Leknessenteret og for de ansatte ved rådhuset
- Nye leilighetskompleks eller større forretningsetableringer skal legge parkering under bakken
- Nei til utvidelse av Leknes flyplass. Livskvaliteten til innbyggerne og hensynet til støyforurensning veier inn. Ferge er framtidas varetransport.

KOMMUNEGRØNT OG KOMMUNAL ENERGIPOLITIKK

Vestvågøy kommune har laget en energi- og klimaplan, og Vestvågøy sier at vi skal være “i forkant”. Målene er:

Innen 2020 skal vi redusere klimagassutslippene i Vestvågøy som geografisk enhet med 25 prosent, redusere energibruken i kommunen med minst 25 prosent og utvikle bærekraftig og klimaeffektiv matproduksjon og industrivirksomhet og turisme.

Redusere spesifikk energibruk i kommunale bygg og anlegg med minst 25 prosent innen 2020. Utvikle miljøvennelige og energieffektive energiløsninger for turistvirksomheten, for Storeidøya industripark og for verdikjedene "fra jord til bord" og "fra fjord til bord" – alt innen 2020.

Redusere spesifikk energibruk og klimagassutslipp (mobil og stasjonær) med 25 prosent innen 2020 gjennom utvikling av holdninger, kunnskap og ferdigheter hos Lofotværingene knyttet til klima og energibruk.

Energiplanen må følges opp, evalueres og rulleres årlig.

I de andre temaene har vi allerede mange ideer som kan hjelpe Vestvågøy i mål. For å få ned energibruken i kommunen foreslår vi en kommunal energirådgivningstjeneste, der private hjem kan få råd om hva som kan gjøres for å redusere strømbruk. ENOVAs støtteordninger kan brukes av kommunen, og kommunen har videre et ansvar for å opplyse private om disse ordningene.

Ambisjonen må være å se på disse målene som det vi minst skal få til. Vi vil føre videre arbeidet mot å gjøre Vestvågøy til en klimanøytral kommune. Avtale om “100% fornybar” strøm må vurderes. Vi mener at Vestvågøy også skal ta sikte på å bli en Fairtrade-kommune.

Vi mener at kommunen med enkle grep, som å bruke økologisk mat i kantiner og boliger, kan fungere som en lokal prispresser på økologisk mat, og være med å skape bevissthet rundt dette.

Vi ser lite forsøpling i Vestvågøy, det er gode holdninger. LAS årlige dugnad for søppelsanking er flott, og bør oppmuntres og utvides.

- En tjeneste for energirådgivning, der private kan få råd om hvilke grep som kan gjøres.
- Evaluering og rulling av energiplanen
- Vi vil følge opp vedtaket om å gjøre Vestvågøy kommune klimanøytral, og for at flere deler

av kommunens virksomhet skal miljøsertifiseres.

- Rådhuset skal bli et nullutslippsbygg med egen energiforsyning. Vertikale vindturbiner på taket er en høyst realistisk mulighet.
- Vestvågøy skal være en foregangskommune i satsing på småskala "urban" energiproduksjon.
- ENOVAs støtteordninger for energisparing bør benyttes, og kommunen har videre et ansvar for å opplyse private om disse ordningene.
- Kommunen bør favorisere bedrifter som er miljøfyrtårnsertifiserte, eller på annen måte går foran i miljøarbeidet, i sine samarbeid.
- Vestvågøy bør bli en fairtrade kommune.
- Kommunale bygninger inn på såkalt 100% fornybar energi-avtale.
- Kommunen kan være en prispresser på økologisk mat, for eksempel ved bruk i kantiner og boliger. Kjøttfri dag i kantina.
- Årlig, felles, frivillig og positiv søppeldugnad for kommune, bedrifter og skoler i Leknes.
- Kommunen skal tilslutte seg Initiativ for Etisk Handel.
- Jobbe for at det skal finnes vegetariske og økologiske alternativer i offentlige kantiner - med mål om at minst 50% av maten er økologisk.
- Gjenbruk, vedlikehold og kvalitetskriterier skal legges til grunn for offentlige innkjøp.
- Kommunen skal ikke bruke regnskogtømmer i sine bygninger.
- Aktivt følge opp kommunens medlemskap i Transparency International.
- Vestvågøy bør erklære seg som "skatteparadisfri" og unngå selskaper som plasserer penger i skatteparadis, og som dermed lurer seg unna skattlegging og innsyn.
- Trekke kommunale driftsmidler, investeringsmidler og pensjonsfond ut av banker, fond og forsikring som er involvert i kull, olje eller gassvirksomhet, og i stedet investere i Fornybarsamfunnet.

AVFALL OG RESSURSER

Dagens høye forbruk er ikke bærekraftig og kan ikke opprettholdes. På sikt må økonomien derfor innrettes slik at produkter gjenbrukes, oppgraderes og repareres.. Avfall er ressurser på avveie og må inngå i et kretsløp hvor det gjenvinnes til nye råvarer, energi eller jordforbedring. Uansett gir all avfallshåndtering et tap. Det beste er derfor å sørge for at det oppstår mindre avfall. Kommuner og fylkeskommuner kan bidra til dette både ved innkjøpspolitikken og ved å endre arbeidsrutiner.

Det avfallet som blir igjen, må i størst mulig grad resirkuleres.

Avfallsbehandling er en kommunal eller interkommunal oppgave. Den viktigste målsettingen må være en høy gjenvinningsgrad. De kommersielle interessene må komme i andre rekke.

- Avfallsmengden skal reduseres så mye som mulig, og at Vestvågøy skal gå foran i dette arbeidet.
- Minst mulig restavfall må brennes og mest mulig, også plast, bør materialgenvinnes. Gjenvinningsprosenten bør i snitt ligge over 75 før forbrenning innen 2020.
- Vestvågøy skal legge til rette for at matavfall og annet organisk avfall inngår i produksjon av biogass. Restprodukter skal kunne brukes til gjødsel og jordforbedring.
- Legge til rette for naturbaserte kloakkanlegg, slik som resirkulering av gråvann og kompostering av latrine, der det er ønskelig og mulig.
- At det etableres flere miljøstasjoner eller bedre innsamlingsordninger, slik at det blir lettere for folk flest å resirkulere.
- At renovasjonsavgiftene tilpasses for å skape størst mulig avfallsminimering og gjenvinning.

SAMFERDSEL

Vi vil gjøre det enklere og tryggere å reise miljøvennlig. Både i - og til og fra - Lofoten. Norge må bli mindre avhengig av olja. Det er viktig for miljø, klima og også for økonomien vår i framtiden. Èn ting vi kan gjøre er å bruke mindre olje på hjemmebane.

Det skal være enkelt og rimelig å reise rundt både i nærmiljøet og landet sitt, men vi trenger å ta i bruk nye typer drivstoff. Den enkleste metoden først: Vi kan gå og sykle mer. Bivirkningene er bedre helse og mindre luftforurensning, men da må det også være trygt. Gang- og sykkelveier er viktig, sammen med gode trafikkholdninger. El-biler er etterhvert blitt mulig å bruke til annet enn bykjøring, forutsatt at det finnes praktiske løsninger for service og påfylling.

Flytrafikken er en av verstingene når det gjelder forurensning. Hvilke alternativer finnes?

Vi mener at en ferge mellom Bodø og Leknes kan ta unna for en del av flytrafikken. Nye ferger går på naturgassen metan (kan utvinnes fra bl.a. jordbruk), som i seg selv er en opptil 70 ganger verre klimagass enn CO₂. Når metan forbrenner til CO₂, er dette et godt klimatiltak. Naturgass som

drivstoff for fergene, er en mulig inntekstkilde for oppfinnsomme bønder og havbrukere.

Kommunen bør tenke langsiktig rundt infrastrukturen, og legge til rette for at mer transport kan gå på kjøll. Miljøpartiet ønsker ikke at ei ferge til Leknes skal gå på bekostning av Moskenesferga, men støtter oss på rapporter som tilsier at to fergesamband er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

All nyetablering innen samferdsel bør ledsages av krav til miljøvennlig drivstoff.

Vi mener den massive satsingen som ligger i Veipakke Lofoten ikke er hva Lofoten trenger. Det er ingen objektiv grunn til at så mye av transporten skal avhenge av langveiskjørende lastebiler.

Samfunnsøkonomisk og miljømessig er et nettverk av ferger og tog langt å foretrekke. En liten stripe sykkelvei være langt mer effektiv i å redusere ulykker, enn en bredere vei.

Videre er det ikke noe mål for Miljøpartiet De Grønne å legge til rette for mer pendling mellom Leknes og Svolvær ved å korte inn veistrekningen. Ingen synes det er trivelig å pendle til jobben. Tvert imot kan et grønt næringsliv blomstre opp i vår region om vi bedre tar vare på alle byene og stedene i regionen, slik at det blir mer attraktivt for bedrifter å opprette flere lokalkontorer.

Vi ønsker ikke storflyplass. Vi tror at toppen er nådd i oljeproduksjonen, det betyr at olje og flybensin blir stadig dyrere. Målet er mindre flytrafikk i framtiden.

Myra på Gimsøy er også vernet av gode grunner. Det unike naturmiljøet henger sammen med økosystemet i hele regionen, og er verdt å stå opp for.

Kollektivtransport fungerer i by, men er vanskelig å få til på bygda. Tomme timebusser er ikke miljøvennlig. Vår idé er en prøveordning med kollektivtransport når folk trenger det. Det går ut på å si fra om at man skal fra en holdeplass til en annen. Så samles passasjerer, og ruten går innen en viss tid. Vi ser for oss at spesielt ungdom vil ta dette i bruk tidlig, spesielt om man kan bestille fra mobil.

Vi ønsker at kommunen har en oversiktlig ordning for samkjøring av kollektivtilbud. For eksempel kan skoleekskursjoner i mange tilfeller samkjøres med rutebussen.

- Flere og sammenhengende gang- og sykkelveier, det må være trygt for både øyfolk og turister å gå og sykle på øya. Vi ønsker at Lofoten virkelig skal være et "sykkeleldorado".
- Sykkelvei langs hele E10 heller enn å utvide hovedveien mellom Leknes og Svolvær.
- Vi vil ha gassferge fra Bodø til Leknes, men ikke legge ned ruta til Moskenes. Denne doble løsningen er økonomisk lønnsom, viser rapporter. Det betyr at det blir enklere å komme seg fra og til, og ikke minst blir det bedre trafikksikkerhet på smale lofotveier.
- Mer fleksibelt kollektivtilbud. Vi vil ha en prøveordning for kollektiv ved behov. Det betyr

ruter når folk trenger dem, og transportmiddel kan velges etter passasjerantall.

- Fortsette samarbeidet med andre lofotkommuner om ladestasjoner for el-bil. Det vil bli attraktivt for bilnæringen å tilby lade- og servicestasjoner etterhvert, men kommunen kan gjøre det mulig tidligere enn det markedet selv kan få til. I første omgang trengs minst en hurtigladestasjon på Leknes og en i Moskenes kommune, gjerne ved fergeleia. Målet er en hurtigladestasjon i alle tettstedene.
- Rådhuset bør ha sin egen hurtigladestasjon.
- Parkeringsplasser bør generelt ha tilgang til vanlig lading av el-biler.
- Ikke storflyplass, og ikke annen utvidelse av Leknes enn det som måtte bli nødvendig p.g.a. nye flytyper. Gimsøya og Sandøya er uaktuelt.
- Veipakke Lofoten bør minimeres og midlene spres til mer framtidsrettede samferdselstiltak.
- All etablering innen samferdsel skal ledsages av krav til miljøvennlig drivstoff.

NÆRINGER

Miljøpartiet De Grønne er slett ikke et næringsfiendtlig parti. Tvert imot vil vi gjerne at flere følger sin drøm, og lager sin egen arbeidsplass. Vi mener små bedrifter er viktige nå, og enda mer i fremtiden. "Arbeid" har vi lært å tenke har med å være arbeidstaker, men den jobben en selvstendig næringsdrivende utfører er like viktig for samfunnet. Uten å ha samme trygghet og rettigheter.

Skjema- og saksgang er tung, kommunen må se muligheter, ikke begrensninger.

Vi må heller ikke begrense oss av å være i Lofoten, og støtte gode ideer som også ser utover.

Men næringslivet skal ta miljøhensyn. Bedrifter som følger opp skal belønnes. Dette kan være for eksempel ved økologisk drift eller, for næringer der dette ikke er naturlig, sertifisering som klimanøytral eller ved å være Miljøfyrtårn-bedrift. Slike bedrifter kunne slippe eiendomsskatt, men loverket gir nok ikke kommunene den retten i dag. Slik det er nå kan vi f.eks. bruke næringsfond for å støtte grønne etableringer og bedrifter. Ja, og selvsagt: Krystallklart NEI til oljeutvinning!

At det skapes verdier lokalt mener vi er bedre enn at mye av profitten fra nasjonale og internasjonale bedrifter går ut av øya. På Leknes er det få muligheter til å finne lokaler for oppstartsbedrifter. For små bedrifter og enkeltmannsforetak vil en egen besøksadresse bety mye. Vi vil støtte en grønn næringspark. Der små etablerere kan utnytte kunnskapsdeling og samarbeid seg imellom. Næringspark trenger ikke å være én stor og tungt planlagt enhet, det kan begynne i det

små, men utvidbart. Gjerne i sammenheng med gågate i Leknes med felles utsalg for lokale produkter (og gjerne lokalbasert spisested).

Samarbeid og tilgjengelighet er i det hele tatt nøkkelen for å få til lokale bedrifter. Vi ser at de små foretakene på Vestvågøy sjelden er å finne på nett, som er viktig i dag. Kommunen kan hjelpe. Verdensarv må ikke “frede” hele Lofoten, vi skal ha en nyskapende og levende kommune og region. Men vi støtter verdensarv, som en erkjennelse av at vi har noe unikt å ta vare på, ikke for å lage en turistfabrikk. Da vil vi ødelegge det turistene kommer for å oppleve.

Vi har tro på økoturister - ikke helgeturister - som tar seg tid og bruker lokale tjenester og produkter. Dette er en type turisme som er i kraftig økning, som vil være skånsom for miljøet og innbringende for kommunen. Det er mye å gå på for å gi turister en opplevelse av Lofoten, og spesielt mye å gå på i Leknes.

- Positive til tiltak for produksjon av fremtidsrettet grønn energi, ALDRI olje!
- Oppfordre til etablering av lokale foretak, og da spesielt grønne næringer.
- Støtte en type næringshage. Begynne smått, samle erfaring, og utvide ved behov.
- Fokus på samarbeid og kunnskapsdeling og tilgjengelighet. Vi vil støtte felles infoside på nett om kontakt og virke, og tilbud om enkle hjemmesider.
- Utsalg av lokale produkter i Leknes vil høyne opplevelsen for turister og fastboende.
- Støtte verdensarv, fordi vi har noe unikt å ta vare på. Men øya skal være levende og nyskapende. Vi trenger ikke kvantitet, men kvalitet i turisme, fokus på økoturisme.
- Investere i lokal forskning og utvikling og arbeide for økte investeringer i kunnskapsbasert industri.
- Prioritere satsing på miljøteknologi, fornybar energi, energieffektivisering og andre grønne løsninger samt en etisk profil ved tildelinger av konsesjoner til næringslivet.

FISKERI OG HAVBRUK

Fra arkeologiske funn tror man at Lofotfisket er minst 6000 år gammelt. Vestvågøy er den tredje største fiskerikommunen i Nordland, om vi ser på verdien av fangst som tas i land, og vi vil arbeide for å beholde og videreføre denne stolte tradisjonen. Seismikk, og for ikke å snakke om oljeutvinning, setter dette i fare.

Kystfiske gir lokale arbeidsplasser og lokal verdiskapning, og skal fortsatt være en viktig næringsvei i Vestvågøy. Tilgangen på fiskeressursene skal først og fremst tilfalle kystfiskerne. Og vi trenger lokaldrevne fiskemottak, lokal videreforedling og lokalt salg. For Miljøpartiet De Grønne gir det spesielt lite mening å sende frosset fisk rundt halve jorden, for å få den transportert tilbake ferdigbehandlet.

Vi ønsker at fiskeressursene skal drives på en måte som sikrer fisket i generasjoner framover. Førre-var-prinsippet bør gjelde i all forvaltning av ressurser, at man høster overskuddet i havet på en så skånsom måte som mulig for naturens kretsløp. Dette gjelder også hvalfangst. Selv om moderpartiet er motstandere, mener Miljøpartiet De Grønne i Lofoten og Nordland at human avlivning og sunne bestander er det som skal gjelde.

Oppdrettsnæringen må reguleres. Vi er bekymret for overbeskatning av førfisk, medisinbruk, spredning av lakselus og rømming som går ut over villaks. Vi mener at tette anlegg eller anlegg på land må til, og ønsker at næringen ser framtida i slike. Vi vil ha stopp i veksten i oppdrettsnæringen inntil forurensnings- og smitteproblemene er under kontroll.

- Seismisk aktivitet må tilpasse seg fiskeriet, ikke omvendt.
- Et klart, tydelig og absolutt nei til oljeutvinning.
- Arbeide for at fiskeressursene først og fremst skal tilhøre kystfiskerne.
- Drive en forvaltning etter føre-var-prinsippet, også for arter vi ikke har økonomisk nytte av.
- Finne løsninger sammen med kystfiskerne for økt rekruttering til fiskeyrket, uten at unge folk må sitte på stor kapital for å kjøpe seg inn i næringen.
- Støtte Norges Kystfiskarlag sin oppfordring om å gå over fra enkeltbestandsforvaltning til flerbestandsforvaltning. Man må se havet som et stort økosystem, ikke flere små.
- Videreføre Deltakerloven, Råfiskloven, Havressursloven og Fiskesalgslagsloven. Lovene er med på å sikre bosetting og næringsgrunnlag langs kysten. De sikrer også fellesskapets eierskap til fiskeressursene. Dette lovverket skal respekteres og etterleves. Lovverket skal på nevnte områder beholdes som i dag, for å unngå at EØS-avtalen skal åpne for utenlandsk eierskap til fiskeressursene.
- Pliktig levering til lokale fiskemottak.
- stimulere næringen til DEBIO-merking av villfisk.
- avvikle systemet med omsettelige kvoter
- Legge til rette for, og støtte, forsøk med lukkede oppdrettsanlegg. Vekstpause for ordinær lakseoppdrett inntil problemene med lakselus og ILA-smitte er under kontroll.

- Støtte forsvarlige forsøk med alternativt havbruk som produksjon av tang og tare.
- Elektriske fiskebåter er så smått kommet i produksjon. Fiskere som vil starte opp med slike, oppmuntres.

JORDBRUK

Miljøpartiet De Grønne vil ha et bærekraftig landbruk, både økonomisk og for miljøet.

Konsesjonsplikten skal overholdes slik at de som ønsker å drive småbruk skal ha muligheten til det. Det er viktig at de som eier landbrukseiendom bor på stedet og dyrker jorda. Mange små bruk er sikrere enn noen få store. Om det oppstår problemer på et lite gårdsbruk, blir konsekvensene mindre enn med samme problemer på et stort - både for bonden, dyrene og samfunnet. Bonden får bedre tid til hvert enkelt dyr.

Ikke minst er det mye lettere å drive et mindre bruk **økologisk**. "Økologisk" er enkelt forklart dyrking med naturlig gjødsel, uten kunstgjødsel og kjemiske sprøytemidler. Husdyrene lever mer naturlige liv på større plass. Økologisk drift er slik gårdsbruk ble drevet tidligere, men med moderne hjelpemidler og kunnskap. Det er et jordbruk med respekt for bonden, og for dyrene som levende vesen. Til slutt kommer det forbrukerne tilgode i form av sunn og giftfri kvalitetsmat.

Et slikt jordbruk utnytter ressursene maksimalt. Beitedyr hindrer at utmark gror igjen, og avrenning til vann og vassdrag begrenses ved bruk av husdyrgjødsel i stedet for kunstgjødsel. Lange jordbrukstradisjoner ivaretas og det samme gjelder artene som har tilpasset seg dette jordbruket. Biologisk mangfold er viktig for å opprettholde balansen mellom næringskjedene som naturen består av.

Vi ser verdien av at vanlige folk finner glede i å produsere en del av sin egen mat. Ingen ting er bedre for miljøet og mennesket enn å hente en del av sin mat i sin egen hage. Det er lett å få til en økologisk matproduksjon i en slik liten skala.

- Arbeide for at det fortsatt skal lønne seg å drive lokalt landbruk over hele Lofoten.
- Opprettholde, og legge til rette for å øke, småskalajordbruket på Vestvågøy.
- Støtte bøndene i selv å styre og opprettholde en bærekraftig matproduksjon i Lofoten.
- Konsesjonsplikt på bruk som er drivbare.

- Redusere all bruk av sprøytemidler, og på sikt få til en gradvis omlegging til økologisk drift på så mange gårdsbruk som mulig. Ikke med tvang og påbud, men med motivasjon og økt kunnskap om kretsløpet i naturen.
- Arbeide for forsøk med småskalaproduksjon av naturgass/biometan som tilleggsnæring for bøndene.
- Matjord skal ikke bygges ned.
- Belønne god utnytting av beiteområder, for å betydelig redusere import av kraftfôr og produsere sunnere kjøtt. Dette er også viktig for å holde kulturlandskapet ved like. Småfehold samt grønnsaksdyrking bør stimuleres spesielt.
- Arbeide for et aktivt "Bondens Marked" på øya.

HVERDAG

Miljøpartiet De Grønne står for andre verdier enn penger. Miljø, solidaritet, personlig frihet og sosial rettferdighet er viktigere for oss enn økonomisk vekst.

Penger alene har ingen verdi, selv om den økonomiske veksten har gjort livene våre enklere. Fram til 60-tallet ble vi også lykkeligere.

Og hva er det egentlig som vokser? I alle fall vårt uttak av naturressurser. Og søppelhaugene. Forbruket vi har i dag ødelegger jorden vår, og vi må stoppe. Trenger vi virkelig flere og flere nye ting, oftere og oftere?

Vi mener at det vi trenger er å ta tiden vår tilbake. Å bruke tiden vår med venner og familie, å finne tid til å gjøre det vi har lyst til. Ikke på å leve opp til stadig flere krav om å være vellykket.

Det er få steder i verden det er enklere å puste ut enn i Lofoten. Mange kommer hit nettopp for å følge drømmen sin. For å være nær ren og vill natur, for å unnsnippe storbyen, for å starte med noe de virkelig har lyst til. Det er lite som gjør oss lykkeligere enn å gjøre det vi virkelig vil. Sånn sett har Lofoten og Vestvågøy allerede nådd mange av målene for grønn politikk.

Vi håper, i tillegg til å ta enda bedre vare på miljøet vårt, at vi har tanker og løsninger som gjør det enda litt bedre å bo i Vestvågøy.